Det blir som det blir

Göran Högberg

INVESTERINGSBOOMEN SOM ÖVERTRÄFFAR JÄRNVÄGARNA

Investeringarna i AI väntas bli omkring 60 procent större än värdet på alla järnvägsbyggen under perioden 1870–1890!

Här är investeringarnas andel av BNP när dessa verkligen boomade och bubblade och nådde sin topp:

- Kanalbyggen 1836–1841: 0,7 %
- Järnvägar 1870–1890: 2,2 %
- Elektrifiering 1905–1925: 0,5 %
- Motorvägarna 1956–1973: 1,1 %
- Telekom och fiber 1996–2003: 1,1 %
- AI, när fullt utbyggd 2025–2032: 3,6 %

STATENS RÄNTEKOSTNADER

Rangordningen för ländernas räntekostnader på statslån, räknat i procent av BNP, ser ut så här:

USA, Storbritannien, Italien, Kanada, Sverige och Tyskland.

Det brukar nämnas i dessa sammanhang att Sverige är så duktigt med sina statslån som andel av BNP (30 procent), men när det gäller räntekostnader är vi inte lika ”duktiga”.

DOLLARRÄNTAN HÖGRE OCH HÖGRE

Under de senaste tolv månaderna har tolvmånadersräntan stigit med nästan en procentenhet, eller omkring 33 procent!

Om det vill sig riktigt väl kan dollarn nå sin högsta nivå från år 2022, men det kommer att ta tid.

Målkurserna är då:

- USD/SEK: 11,50 kr, upp 16 %
- USD/EUR: 1,05 mot euron, upp 18 %
- Dollarindex (DXY): 114,70, upp 13 %
-

STOCKHOLMSBÖRSEN STÅR OCH STAMPAR

Svenska börsens OMXS30-index (de 30 största och vackraste bolagen) befinner sig på samma nivå som i februari och har fallit omkring 4 procent sedan mitten av september.

TRENDERNA JUST NU

Visar styrka:

VIX (skräckindex), råvaror, USD/SEK, olja, obligationer på tillväxtmarknader, Dow Jones transportindex, långa amerikanska statsobligationer, NZD, CAD, AUD, GBP, JPY, SGD, NOK, oljebolag och banker.

Uppvisar svaghet:

Dow Jones, guld, silver, bitcoin, S&P 500, tioårsräntan på amerikanska statsobligationer, Kina, halvledare, preferensaktier, CHF, EUR, SEK, Nasdaq, Frankrike och Tyskland.

BABYLON BERLIN

På tal om Tyskland rekommenderar jag tv-serien Babylon Berlin. Verkligen spännande! Man känner den mycket speciella ”stämningen” som rådde i Berlin på 1920-talet.

”Alla levde som om varje dag var den sista”, som vår gamle läkare sade.

Han var läkare på den svenska ambassaden, som på den tiden låg granne med ”den onämnbares” bunker. Vilka historier man fick höra!

Doktorn blev 92 år, trots ovanstående till synes något riskabla livsstil, och hans favorituttryck var:

”Det blir som det blir.”

Mycket sanning och klokhet i dessa ord.

Dow/guld-kvot från 1897

DOW/GULD-KVOTEN SIGNALERAR FALLHÖJD

Vi avslutar med Dow/guld-kvoten, som precis brutit en kort upptrend.

Dess nuvarande nivå är 13, vilket innebär att börsen har en fallhöjd på hela 62 procent innan den blir köpvärd på lång sikt. Det vill säga, Dow/guld-kvoten skall ned till 5.

Bredden för guldaktieindex är svag då hela 68 procent av alla guldgruvebolag i nämnda index trendar nedåt.

På New York-börsen som helhet är det 55 procent av aktierna som trendar nedåt, och 61 procent befinner sig under sina 50-dagars glidande medelvärden.

ABB i en negativ säljarstyrd trend

ABB SLÅR REKORD – MEN AKTIEN FALLER

ABB presenterade förra veckan en stark rapport med rekordhög orderingång på drygt 12 miljarder dollar, en ökning med hela 40 procent. Omsättningen steg med 14 procent och den operativa rörelsemarginalen förbättrades till 20,8 procent.

Men trots de imponerande siffrorna ser den tekniska bilden betydligt svagare ut. ABB-aktien befinner sig sedan en tid tillbaka i en fallande trend. Köparna misslyckades med att ta ut den tidigare toppen, medan säljarna lyckades pressa ned kursen till en ny lägre botten.

Det är ett tydligt tecken på att säljarna tagit över.

Efter en kraftig uppgång från 440 kr till över 1 000 kr på relativt kort tid finns det fortfarande en betydande fallhöjd. Många investerare sitter på stora orealiserade vinster. En eventuell rekyl upp från dagens nivå ger dem en andra chans att sälja och säkra vinsterna, vilket kan skapa ett starkt motstånd.

Tidigare bottnar, som en gång fungerade som stöd, har nu brutits och kan i stället agera motstånd. Ett viktigt område ligger omkring 900 kr.

Nya köp blir inte aktuella förrän trenden åter skiftar till positiv. Ett första mål på nedsidan sättas vid 650 kr.

För den aktive handlaren är uppgångar värda att blanka. Att ABB faller trots en så stark rapport gör blankningsupplägget särskilt intressant.

Det är inte nyheterna i sig som är viktigast, utan hur marknaden reagerar på dem.

KÄRNAN I VAD NATIONALEKONOMI LÄR OSS

Nationalekonomi handlar i grunden om människan; hur vi fattar beslut, gör våra val och använder begränsade resurser för att förbättra vår tillvaro.

Med utgångspunkt i praxeologin, läran om människans handlande, förklaras hur våra individuella val formar ekonomin. Varje beslut innebär att vi väljer bort något annat, priserna hjälper oss att använda resurser där de gör störst nytta och våra handlingar får ofta oväntade konsekvenser. En viktig lärdom är att politiska ingrepp, även med goda avsikter, kan få helt andra följder än de avsedda.

Ta exempelvis ett politiskt beslut att sätta ett tak på hyrorna för att göra bostäder billigare. Tanken är god, men om fastighetsägare får sämre betalt kan färre vilja bygga nya bostäder eller hyra ut sina lägenheter. Resultatet kan bli bostadsbrist i stället för fler billiga bostäder.

Det är just detta nationalekonomin lär oss: att inte bara se de omedelbara effekterna av ett beslut, utan också de långsiktiga och ofta oväntade konsekvenserna.

FRIHET OCH EGENDOM – LUDWIG VON MISES (1958)

I ett tal från 1958 förklarar den österrikiske nationalekonomen Ludwig von Mises varför privat äganderätt och fria marknader är själva grunden för både välstånd och individuell frihet. Han beskriver hur kapitalismen genom konkurrens, sparande, investeringar och tekniska framsteg har lyft vanliga människor ur fattigdom och skapat en levnadsstandard som tidigare generationer knappt kunde föreställa sig.

Enligt Mises är det konsumenterna som ytterst styr produktionen i en marknadsekonomi. Företagare och kapitalägare måste ständigt anpassa sig till människors önskemål. Den som producerar något som andra vill köpa belönas, medan den som misslyckas riskerar att förlora sitt kapital. Det är denna ständiga process som driver utvecklingen framåt och gör att resurser används där de gör störst nytta.

Socialismen innebär enligt Mises raka motsatsen. När staten övertar produktionsmedlen försvinner marknadens prissignaler och därmed möjligheten att göra rationella ekonomiska beräkningar. Besluten flyttas från miljontals konsumenter och företagare till en central politisk makt. Resultatet blir inte bara ekonomisk ineffektivitet utan också en successiv inskränkning av individens frihet. Mises varnar särskilt för föreställningen att ekonomisk frihet kan avskaffas utan att den personliga och politiska friheten påverkas. Den som kontrollerar människors försörjning får också ett enormt inflytande över deras liv.

Hans budskap är lika enkelt som kraftfullt: utan privat äganderätt och ekonomisk självständighet kan ingen verklig individuell frihet bestå.

Ett tal från 1958, men med frågeställningar som är minst lika aktuella i dag.

Orginaltalet kan du lyssna på **här**!

Trevlig vecka!
Göran & Henrik